

ಪ್ರಕೃತಿ ಪುರುಷ ಸಮಾಗಮವೋ ಸಮನ್ವಯವೋ ಅಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿರುವುದು ಪ್ರಕೃತಿ - ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸಮನ್ವಯವೇ. ಕವಿಗೆ ಮನುಷ್ಯ ಕೂಡ ಪ್ರಕೃತಿಯದೇ ಒಂದಂಶ. ಬೇರಿನಿಂದ ಹಿಡಿದು ತಾರೆಯವರೆಗೆ ಎಲ್ಲವೂ ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಇಡೀ ಪ್ರಕೃತಿಯೇ ಮಂಜುನಾಥ್ ಅವರಿಗೆ ಇಹವೂ ಪರವೂ ಆಗಿ ದೃಷ್ಟಿಸಿದ ದರ್ಶನ, ಮಗುವಿನ ಕೌತುಕದಿಂದ ಅದನ್ನು ನಿರುಕ್ತಿಸುತ್ತ ನಿಂತ ಅವರ ವಿಸ್ಮಯ, ಸತ್ಯದ ಕ್ಷಣಭಂಗುರ ಹೊಳಕುಗಳನ್ನೊದಗಿಸಿದ ಅದು ಅವರಲ್ಲಿ ಅರಳಿಸಿದ ಸೋಜಿಗ ಅವರ ಕವಿತೆ. ಇದು ಮಂಜುನಾಥ್ ಅವರ ಜೀವನದೃಷ್ಟಿ, ಕಾವ್ಯಧಾರೆಯ ಮೂಲ ಸ್ತೋತ. ಈ ಸಂಕಲನದ ಎಪ್ಪತ್ತೆರಡನೆಯ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನೇ ಅವರು ಸೂಚ್ಯವಾಗಿ ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಮಂಜುನಾಥರ ಹೆಚ್ಚಿನ ಎಲ್ಲ ಕವಿತೆಗಳನ್ನೂ ನಾವು ಈ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮುಖಾಮುಖಿಯಾಗುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಅವರ 'ಕೆಸರು ಗದ್ದೆ ಬೆಳಗು' ಕವಿತೆ ಇದನ್ನು ಅನನ್ಯವಾಗಿ ಹಿಡಿದಿಟ್ಟಿರುವ ಬೆರಗು ಗಮನಿಸಿ:

ಕೆಸರು ಗದ್ದೆಗೆ ಬಿದ್ದ ಬೆಳಗಿನ ಸೂರ್ಯ
ಮಳಮಳ ಹರಿದಿದೆ ಅವನೆದೆ ಮೇಲೆ ನಾಲೆ ಜಲ
ಮಣ್ಣು ಹೆಂಟೆಗಳೊಡನೆ ಬೆಡಗಿನ ಮೋಡ
ಕಲೆತು, ಹರಡುತಿರುವಂತಿದೆ ನಸು ಗುಲಾಲ
ಖುಶಿಯಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡಾಡಿ ಏರೋಪ್ಲೇನು ಚಿಟ್ಟೆ
ಹೊಲೆಯುತ್ತಿದೆ ಹೊಸ ಕೌದಿ ಬಟ್ಟೆ

ಬಿತ್ತಿ ಬೆಳೆಯುವುದು ಅವನನ್ನೇ ಎನ್ನೋ ಹಾಗೆ
ಬೆರಗಾಗಿ ನಿಂತು ಒಕ್ಕಲಿಗನಿರಲು
ಸುಮ್ಮನೆ ಗುದ್ದಲೆ ಕಾಲ ಬುಡಕೆ

ಆದಿವೆ ತಾರೆಗಳು ಇಳಿಯೊಳಗೆ ಊರಿ
ಕೂಳೆಗಳ ಮೇಲೆ ನೆಗೆಯಲೆಳಸಿ
ಎಂಥ ರೆಕ್ಕೆಯೂ ಇರದೆ ನಾಚಿ!
ಹಾರಿ ಹೊರಟಿದೆ ಒಂಟಿ ಕಾಗೆ ಮಾತ್ರ
ಗದ್ದೆ ತೆವರಿದಾಚೆ
ನೆಲದ ಬಿಚ್ಚಿದ ಕೊಡೆ ಆ ಬಾನಿನಲ್ಲಿ

ಹಾಗೆಯೇ ಮಂಜುನಾಥ್ ಅವರು ಈ ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಚಿತ್ರಗಳನ್ನೂ, ಊರಿನ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನೂ ಕಟ್ಟಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ನೆಳಲು-ಬೆಳಕು, ಸತ್ಯ-ಮಿಥ್ಯದ ಜಿಜ್ಞಾಸೆಗಳನ್ನೆತ್ತುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಪುಟ್ಟ ಇರುವ ಮನುಷ್ಯನ ಇರವು-ಅಳಿವಿನ ದರ್ಶನ ಕರುಣಿಸುವ ಚಿತ್ರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ದೇಹದ ಉಸಿರು ಕಿರುಬೆರಳ ಉಸಿರೂ ಆಗಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಿಸುತ್ತಲೇ ಮಗುವಾಗಿದ್ದಾಗ ಪರಮಹಂಸರನ್ನು ಎತ್ತಿ ಆಡಿಸಿದ ಕುಟುಂಬದ ಮೂರು ನಾಲ್ಕನೆಯ ತಲೆಮಾರಿನ ಒಬ್ಬರ ಸ್ವರ್ಶ ಸಂಭ್ರಮ ವರ್ಣಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕುವೆಂಪು, ಬೇಂದ್ರೆ, ಪುತಿನ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಧಾರವಾಡ, ಯದುಗಿರಿ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದು ಹೋಗುತ್ತವೆ. ನಿಜವಾದ ಚೆಲುವಿನ ಅಂತಿಮ ಸತ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ, ಮನುಕುಲದ ಕ್ಷೇಮ, ಶಾಂತಿಯ ಕನಸೆಲ್ಲ